

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

Art. 3. De pænitentia, quæ fuerit injuncta, implenda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

ARTICULUS III.

De pœnitentia, quæ fuerit injuncta, implenda.

5. Nomine pœnitentiæ hoc loco intelligitur satisfactio Sacramentalis, quæ à Bonac. *D. 5. q. 5. s. 3. p. 1. n. 1.* sic describitur: Est compensatio pœnæ temporalis, debita propter peccata, sita in operibus pœnalibus à Confessario taxatis. Quæ definitio ex dicendis tum hic tum infra *l. 2. q. 3. art. 3. an. 108.* meliùs intelligitur. De pœnitentia autem (hoc enim nomine deinceps pro tertia hujus Sacramenti parte utemur) nonnulla jam supra *p. 3. an. 89.* dicta sunt, quæ non sunt repetenda: solum reliqua, quæ ad pœnitentiæ impletionem ex parte pœnitentis requiruntur, hoc loco sunt referenda. Itaque

6. I. Verè datur obligatio acceptandi pœnitentiam. Tamb. *l. 4. Meth. Conf. c. 2. §. 1. n. 1. ex communi*: Confessarius enim potest eam præcipere; ergo pœnitentia tenetur acceptare. Anteced. colligitur ex Concilio Trident. quod *Sess. 14. c. 13.* docet, Sacerdotes habere potestatem ligandi non solum ad infirmitatis medicinam, sed etiam ad peccati commissi vindictam. Consequentia patet, quia potestas præcipiendi & obligatio obediendi sunt correlativa.

7. II. Est autem hæc obligatio acceptandi & implendi pœnitentiam injunctam ex suo genere gravis: cum enim Confessarius possit, si materia sit capax, obligare graviter, existimandus est id ita velle, si aliud non exprimat. Unde pœnitentia gravis pro peccatis mortalibus nondum expiatis imposta sub gra-

vi obligatione est implenda, Tamb. *n. 2. §. 4. & alii.*

8. Potest autem fieri levis ex parvitate materiæ, si nimirum ipsa pœnitentia in se sit levis; vel gravis quidem, sed imposta pro peccatis solum venialibus; vel pro mortalibus ritè tamen jam semel expiatis; vel si levis pro peccatis mortalibus nondum absolutis imponatur: quia etsi causa sit gravis, materia tamen præcepti non est capax tantæ obligationis. Suar. *D. 38. s. 7. n. 5.* Tamb. *n. 5. §. alii*; vel denique si peccatis gravibus nunquam adhuc expiatis imponat quidem pœnitentiam gravem, sed non aliter nisi sub obligatione levi: id enim posse Confessarium, docent Suar. & Tamb. *ll. cc.* Est enim Confessor velut legislator, qui suam legem moderari potest, ut liber; moneendus tamen de hoc erit pœnitens, ne in errorem inducatur; sed nec præsumendum de Confessario, nisi exprimat: hic enim procedit juxta communiter accidentia, juxta quæ non solemus materiam gravem præcipere sub obligatione levi.

9. III. Est personalis: & ideo per alium impleri non potest, præsertim post constitutionem Alexandri VII. quod ipsum etiam postulat Justitia vindicativa, ut videlicet is, qui deliquit, satisfaciat, & non alius. Et consequenter, qui redditus est impotens ad pœnitentiam, quæ sibi injuncta est, implendam, non tenetur implere per alium, etsi id commodè facere possit. Tamb. *§. 3. n. 12.* qui refert etiam Lugonem *D. 25. de pœn. s. 5. n. 87.* Sed cleemosyna talem rigorem non exigit; & ideo per alium tanquam per instrumentum distribui potest. Quin &, si preces,

quæ

quæ communi usu alternari solent, ut sunt Psalmi, Rosarium &c. imponatur, possunt alternari. Sancius in *select. D.* 15. n. 2. Less. l. 2. c. 37. d. 9. n. 52. & alii: non enim apparet, cur iste modus non æquè habeat locum in pœnitentia Sacramentali, ac in aliis precibus v. g. horis canonicis: nisi tamen aliud expressè vel injunctum sit, vel determinatum: quod Less. l. c. ait esse rarissimum.

10. IV. Pœnitens ipse non potest propria auctoritate pœnitentiam rationabilem injunctam in aliud opus, quamcunque melius, commutare. Laym. l. 5. tr. 6. c. 15. n. 16. Tamb. c. 3. §. 1. n. 15. ubi refert etiam Sanch. Reginald. Coninch. Lugonem s. 6. n. 96. Est enim hæc commutatio actus jurisdictionis. Potest tamen quilibet Sacerdos etiam inferior eam mutare: quia Sacerdotes in potestate absolvendi personas, & peccata, in quæ jurisdictionem habent, à se invicem non dependent. Non potest autem hæc mutatio à secundo Sacerdote fieri, nisi auditâ denuo eorum peccatorum, pro quibus injuncta est pœnitentia, Confessione; est enim hæc impositio actus judicialis, qui supponit causæ cognitionem. Quod si verò ab eodem Confessario facienda sit hæc mutatio, potest fieri etiam extra novum Sacramentum & post longum tempus; modo Confessarius habeat saltem confusam notitiam peccatorum, pro quibus pœnitentiam imposuit: cum enim hæc mutatio pertineat ad idem ejusdem Confessarii judicium, semper faciet unum quid cum præterita Confessione, atque adeo censetur pertinere ad idem Sacramentum; & intra illud fieri. Sed Navar. Tolet. Henriq. & alii apud

Laym. l. c. existimant, non esse necessarium, ut, si ab eodem Sacerdote fiat commutatio, etiam si nec in confuso recorderetur status pristini, in quo fuit pœnitens, reperatur prior Confessio.

11. V. Non est necesse, ut pœnitentia impleatur ex intentione satisfaciendi oneris imposito. Sanch. l. 1. Mor. c. 13. n. 17. Diana p. 2. tr. 12. R. 37. §. notandum. Lugo s. 3. n. 34. habet enim se impositio pœnitentiæ sicut præceptum: sicut ergo satisficit superiori præcipienti rem aliquam, si res ipsa ponatur, etiam sine intentione satisfaciendi præcepto, ut suppono; ita etiam satisficit Confessario, si opus impositum exhibeatur sine dicta intentione.

12. VI. Non est necesse, ut pœnitentia impletur in statu gratiæ. Tamb. c. 2. §. 2. n. 9. referens etiam Lugonem s. 3. Quia, ut etiam aliis præceptis satisfiat, non requiritur status gratiæ, sed solum, ut id, quod injunctum est, ponatur. Interim verum est, quòd satisfactio Sacramentalis in statu peccati mortalis præstita, suum effectum, qui ei ex opere operato responderet, & est remissio pœnæ, non sit habitura propter obicem; perinde ut Sacramenta, ut Lugo n. 40. & alii docent; & addunt, eam recedente postea fictione seu obstaculo reviviscere; id quod etiam Laym. n. 15. Diana p. 3. tr. 4. R. 85. & alii docent. Quantam autem pœnam remittat satisfactio, non constat; solus DEUS id novit, qui taxam ejus remissionis sibi reservavit.

VII. De tempore, quo implenda est pœnitentia, dictum supra p. 3. n. 98. sicut & de eo, qui oblitus est pœnitentiæ impositæ, *ibid.* n. 97.

QUÆ.